

Handläggare
Martha Anderstedt
Telefon: 0850812480

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
22 september 2022

Remiss av Funktionshindersråden

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2021/1716

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har skickat ett ärende på remiss med förslag till ändringar i arbetssätt och organisation för stadens råd för funktionshindersfrågor. Förslagen innebär bland annat ett minskat antal stadsdelsnämndsanknutna råd, att antalet ledamöter i samma råd ska öka samt att ett utökat nomineringsorgan ska nominera ledamöter till råden. Av förslaget följer uppdaterade instruktioner för råden. Kommunstyrelsen föreslås ta fram en vägledning för implementering av den nya organisationen och arbetssätten i dialog med funktionshindersrörelsen i staden samt ta fram ett förslag som innebär möjlighet för rådsmedlemmar att få ersättning för förlorad arbetsinkomst vid sammanträden.

Förvaltningens uppfattning är att samarbetet med det lokala funktionshindersrådet är centralt och angeläget för stadsdelens utveckling. Förvaltningen förstår det lokala funktionshindersrådets oro att det kan finnas en risk att det lokala perspektivet utmanas vid en sammanslagning, men menar att detta kan förhindras genom att representationen i den föreslagna organiseringen av stadens olika funktionshindersråd är jämt fördelat mellan deltagande stadsdelar. Förvaltningen anser, liksom rådet, att det är viktigt att vägledning och utbildning säkerställs för samtliga ledamöter eftersom funktionshindersperspektivet utgör en integrerad del i stadens ordinarie verksamheter.

Förvaltningen instämmer i övrigt med utredningen att med ett minskat antal råd skulle den samlade kompetensen tas till vara på ett bättre sätt och möten i råden skulle i större utsträckning kopplas till mer övergripande frågor.

Ett minskat antal råd skulle, förutom att samla kompetensen, med samlad kraft kunna påverka stadens planering och utveckling på ett övergripande plan.

Bakgrund

I samband med att kommunfullmäktige i Stockholm stad under 2018 fattade beslut om ett reviderat funktionshinderspolitiskt program *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023*, beslutades även att utvärdera rådens arbete och organisation i syfte att stärka delaktigheten och inflytandet. Detta mot bakgrund av att det samordnande organet för rekrytering av ledamöter till stadens råd, Funktionsrätt Stockholm, hade framfört att det var svårt att rekrytera ledamöter till råden samt att rådens delaktighet och inflytande behövde stärkas.

På uppdrag av kommunfullmäktige har därför stadsledningskontoret tagit fram en utredning *Råd för funktionshindersfrågor – en utredning om hur delaktighet och inflytande kan stärkas*, som innehåller ett antal förslag till ändringar som syftar till att stärka stadens råd för funktionshindersfrågor. Kommunstyrelsen remitterar nu ärendet ”Funktionshindersrådets arbetssätt och organisation” för yttrande senast den 30 september 2022. Ärendet har remitterats till funktionshindersråden i staden, berörda nämnder och bolag samt intresseorganisationer.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsdelsdirektörens stab och kansli i samverkan med sociala avdelningen och Södermalms råd för funktionshindersfrågor. Ärendet har därefter behandlats i förvaltningsgruppen och i Södermalms pensionärsråd den 12 september 2022 samt i Södermalms råd för funktionshindersfrågor den 13 september 2022.

Ärendet

Utgångspunkter i utredningen har varit att förslagen ska innebära att funktionshindersperspektivet fortsatt ska vara integrerat samt att förslagen ska leda till att tvärsektoriella arbetssätt ska avspeglas än tydligare i stadens verksamhetsutveckling.

Nedan görs en sammanfattning av utredningen samt kommunstyrelsens tjänsteutlåtande och förslag till beslut.

Utredningen har bedrivits mot bakgrund av att det i Stockholms stad finns 26 råd. De verkar i enlighet med instruktioner som är beslutade av kommunfullmäktige. Det finns ett råd knutet till kommunstyrelsen, ett råd till varje stadsdelsnämnd samt råd i facknämnder och bolagsstyrelser. Flera råd har vakanta platser och i några stadsdelsnämnder har det inte kunnat tillsättas något råd.

En del av råden har endast ett fåtal ledamöter. Idag är det Funktionsrätt Stockholm som samordnar nomineringen av ledamöter till råden. Ledamöterna väljs av respektive nämnd eller bolagsstyrelse för fyra år efter val till kommunfullmäktige.

Utredningen visar att rådets möten kan bli mer ändamålsenliga om ledamöternas samlade sakkunskap tas till vara på ett mera systematiskt och sammanhållet sätt. Det kan handla om att mötena tydligare kopplas till den ordinarie styr- och uppföljningsprocessen. Likaså kan det handla om att råden i större utsträckning hanterar strategiskt viktiga utvecklingsområden.

Förslag som stärker delaktigheten och inflytandet

I utredningen föreslås ett antal förändringar som stärker delaktighet och inflytande. Förändringarna avser bland annat antalet råd, antalet ledamöter i råden, rådets uppdrag samt nominering av ledamöter i råden. Utredningen föreslår även att nya uppdaterade instruktioner tas fram samt en vägledning som utgör ett stöd för genomförandet av de nya arbetssätten och de organisatoriska förändringarna.

- Antalet råd på stadsdelsnämnds nivå minskas från 13 till 6, vilket ska gynna samverkan och kunskapsspridning mellan nämnder och bolagsstyrelser samt att tvärsektoriella arbetssätt får ökad betydelse. Ett minskat antal råd underlättar möjligheten att alla platser i råden tillsätts.
- Om det införs en möjlighet för ledamöter att få ersättning för faktisk förlorad arbetsinkomst kan det öka förutsättningarna för delaktighet och inflytande samt att en sådan ersättning kan bidra till en bredare åldersrepresentation i råden.
- Antalet ledamöter i råden kopplade till kommunstyrelsen, facknämnderna och bolagsstyrelserna föreslås förbli 8 respektive 7. Antalet ledamöter i de 6 råd som föreslås vara knutna till stadsdelsnämnderna bör öka från 7 till 8.
- Rådets arbete ska tydligare kopplas till genomförandet av det stadsövergripande styrdokumentet *Program för delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning 2018-2023*. Detta för att rådets uppdrag ska få en tydligare koppling till nämndernas och bolagsstyrelsernas strategiska arbete med att leva upp till de mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning.

- Funktionsrätt Stockholms stad, Synskadades Riksförbund Stockholms stad och Delaktighet, handlingskraft och rörelsefrihet Stockholmsavdelningen har aviserat att de tillsammans avser att bilda ett nomineringsutskott. Nomineringsutskottet ansvarar för att nominera ledamöter till respektive nämnds- och bolagsanknutet råd, vilka sedan formellt utses av respektive nämnd och bolagsstyrelse. Detta ska gälla för fyra år i taget, efter val till kommunfullmäktige.

Förslag till beslut i kommunstyrelsens tjänsteutlåtande

Utifrån detta föreslår stadsledningskontoret att kommunfullmäktige fattar beslut om att från och med 1 januari 2023 minska antalet stadsdelsnämnsanknutna råd för funktionshindersfrågor från 13 till 6. Antalet ledamöter i stadsdelsnämndsanknutna råd föreslås öka från 7 till 8.

I tjänsteutlåtandet föreslås även fullmäktige besluta att nominering till råden ska ske genom det gemensamma nomineringsutskottet bestående av Funktionsrätt Stockholm stad, Synskadades riksförbund Stockholm stad samt Delaktighet, handlingskraft och rörelsefrihet Stockholmsavdelningen.

Stadsledningskontoret har även tagit fram förslag till nya uppdaterade instruktioner för bolags- och nämndanknutna råd för funktionshindersfrågor (ersätter Kfs 2012:02) samt för kommunstyrelsens råd för funktionshindersfrågor (ersätter Kfs 2015:08) som nu föreslås godkännas av fullmäktige. De uppdaterade instruktionerna avspeglar förslagen i utredningen och beskriver rådets arbetssätt, organisation och nomineringsprocess.

I tjänsteutlåtandet föreslås även kommunstyrelsen få i uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram en vägledning som stödjer nämndernas och bolagsstyrelsernas implementering av nya arbetssätt och organisation i råd för funktionshindersfrågor. Vägledningen ska enligt stadsledningskontorets tjänsteutlåtande tas fram i bred dialog med funktionshindersrörelsen i staden samt berörda nämnder och bolagsstyrelser.

Slutligen föreslås kommunstyrelsen få i uppdrag att ta fram ett förslag som innebär att ledamöterna i stadens råd för funktionshindersfrågor får ersättning för förlorad arbetsinkomst till följd av rådets sammanträden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har i arbetet med remissvaret inhämtat synpunkter från Södermalms råd för funktionshinderfrågor. För att läsa rådets synpunkter i sin helhet, se bilaga 5.

Förvaltningens uppfattning är att samarbete med det lokala funktionshindersrådet är centralt och angeläget för stadsdelens utveckling. Förvaltningen förstår funktionshindersrådets oro att det kan finnas en risk för att det lokala perspektivet utmanas vid en sammanslagning, men menar att detta kan förhindras genom att representationen i den föreslagna organiseringen av stadens olika funktionshindersråd är jämt fördelat mellan deltagande stadsdelar. Förvaltningen anser, liksom rådet, att det är viktigt att vägledning och utbildning säkerställs för samtliga ledamöter eftersom funktionshinderperspektivet utgör en integrerad del i stadens ordinarie verksamheter.

Förvaltningen instämmer i övrigt med utredningen att med ett minskat antal råd skulle den samlade kompetensen tas till vara på ett bättre sätt och möten i råden skulle i större utsträckning kopplas till mer övergripande frågor. Ett minskat antal råd skulle, förutom att samla kompetensen, med samlad kraft kunna påverka stadens planering och utveckling på ett övergripande plan.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ann-Christine Jenvén
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Maria Klemets Hellberg
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Utredningen ”Råd för funktionshinderfrågor – en utredning om hur delaktighet och inflytande kan stärkas”
2. Kommunstyrelsens tjänsteutlåtande daterat 2022-04-08, ”Funktionshindersrådets arbetssätt och organisation”, dnr. KS 2021/1716
3. Instruktion för kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor
4. Instruktion för bolags- och nämndanknutna råd för funktionshinderfrågor

5. Synpunkter på remiss om ny organisation för Funktionshindersråden – Södermalms råd för funktionshinderfrågor daterat 2022-08-22

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör	2022-09-02
Maria Klemets Hellberg, Avdelningschef	2022-09-02